

DET TALTE ORD GÆLDER

[Indledning]

Tak for det, tak for det, formand. Hvor er det en fin måde, I indleder jeres møder på her i Kulturudvalget.

Det blev jo sagt fra Katrine Daugaards side, at man har en byge af spørgsmål. Jeg mener, det er en byge af berettigede spørgsmål, og i forlængelse af det, formand, så vil jeg bare sige, at jeg vil gøre alt, hvad jeg overhovedet kan, for at svare så konkret og faktisk på dem.

Og med det jo tak for ordet og tak også for muligheden for at besvare de samrådsspørgsmål, som er stillet.

Så vil jeg sige først: Jeg forstår sådan set godt, at udvalget har stillet mig de spørgsmål, som I har. Det er også nogle spørgsmål, som jeg har stillet mig selv, når jeg har læst mig ned i sagen om Filmtaget.

I dag står det sådan, at Filmtaget er åbnet, men samtidig kender vi ikke den endelige regning endnu, fordi der er indledt en voldgiftssag. Det står dog meget klart, at byggeriet er blevet langt, langt dyrere, end det som der oprindeligt var forudsat.

Idéen om Filmtaget udspringer fra Filminstituttet, som har igangsat projektet sammen med Egmont Fonden. Men det ændrer ikke på, mener jeg, at det er fuldstændig relevant at spørge til, hvad ministerens og ministeriets ansvar er, når der er så mange af skatteborgernes penge på spil.

[Kort introduktion og gengivelse af forløbet Filmtaget]

Forløbet om Filmtaget er langt. Det er også komplekst, og jeg vil ikke gennemgå det hele her.

Selve idéen om byggeprojektet blev igangsat i 2019 og 2020 på initiativ fra Filminstituttet og i samarbejde med Egmont Fonden, som er bygherre på projektet, og Bygningsstyrelsen, som er lejer af bygningen og videreudlejer til DFI, altså Filminstituttet.

Projektet blev også i løbet af 2020 drøftet mellem den daværende kulturminister og kulturordførerne i Folketinget.

Så har der siden løbende været forsinkelser og fordyrelser af projektet, som det også fremgår af de redegørelser, som er oversendt til Kulturudvalget, både i 2023 og den redegørelse, som er oversendt forud for samrådet i dag.

Oprindeligt skulle Filmtaget have kostet ca. 1,5 mio. kr. om året for DFI, når indtægterne var modregnet. Det var den forretningsplan, man så for sig. DFI's bedste bud lige nu er ca. 7 mio. kr. netto om året, og beløbet kan også blive højere afhængig af voldgiftssagen. Og det er – for nu at sige det helt enkelt – fuldstændig uacceptabelt.

[Om økonomistyringen på kulturområdet – spm. 1]

Og så til de konkrete spørgsmål, som er stillet. Det første, man har spurgt mig om, det er, om der er god nok økonomistyring på kulturområdet, når omkostningerne for et projekt som opførelsen af Filmtaget kan overstige det planlagte budget så voldsomt.

Man kan i hvert fald sige det sådan, at det er helt tydeligt, at økonomistyringen, hvad angår det her projekt, altså Filmtaget, ikke har været god nok.

Det er vel også rimeligt at sige, at Filmtaget også er et særligt tilfælde: Der er tale om et projekt på en privat bygning, hvor staten ikke er bygherre. Det er igangsat af DFI, som har sin egen bestyrelse, som har et selvstændigt ansvar for ledelsen af DFI, herunder forvaltningen af DFI's bevilling.

Jeg tror sådan helt principielt, at man skal være tilbageholdende med at drage brede, generelle konklusioner på baggrund af enkeltsager.

Og derfor er der vel det at sige om økonomistyringen her, at det jo er helt åbenlyst, at økonomistyringen for det her projekt ikke har været god nok.

Jeg vil så også sige, at med mit indblik i Kulturministeriets løbende arbejde, har jeg ikke generelt nogen grund til at tro, at der ikke i det hele taget er godt nok styr på økonomistyringen i Kulturministeriet.

[Orientering af Folketinget – spm. 2]

Så er der spørgsmål to. Det andet, I har spurgt mig om, er, om Folketinget burde have været orienteret om omkostningerne til opførelsen af Filmtaget?

Folketinget skal selvfølgelig holdes orienteret om projekter som Filmtaget. Og især når budgettet skrider, som det desværre er sket i det her tilfælde.

Under den her regering har Jakob Engel-Schmidt i november 2023 oversendt en samlet redegørelse til Kulturudvalget fra DFI for forløbet, herunder også for økonomien. Og forud for dagens samråd er der som bekendt oversendt en opdateret redegørelse.

Den er sendt både til Kulturudvalget og også til Finansudvalget.

Kulturministeriets vurdering har været, at Filmtaget ikke punkt for punkt overskrider de grænser for forelæggelse for Finansudvalget, som der står i budgetvejledningen.

Det har været Kulturministeriets og Bygningsstyrelsens udlægning, eller holdning, at lejekontrakten, som udgør 54 mio. kr., og som er indgået af Bygningsstyrelsen, ikke kræver forelæggelse for Finansudvalget, fordi statens lejeforpligtelse opgjort for hele uopsigelighedsperioden udgør under 100 mio. kr.

DFI's egne anlægsinvesteringer udgør under 70 mio. kr., og derfor har Kulturministeriets vurdering været, at heller ikke disse udgifter kræver en forelæggelse for Finansudvalget.

Når det så er sagt, så forstår jeg sådan set godt, hvis I synes – og det synes jeg sådan set også selv – at et byggeprojekt til den pris og med den historik, som staten i vidt omfang hænger på økonomisk, bør være et anliggende for Finansudvalget.

Og når jeg ser tilbage på det samlede forløb med Filmtaget, så mener jeg, ud fra en samlet

vurdering, at det havde været formålstjenligt, hvis Finansudvalget var blevet orienteret tidligere, ligesom Kulturudvalget blev det sidste år.

Måske endda helt tilbage i 2021, hvor der første gang blev indgået en aftale med Egmont Fonden, hvor DFI påtog sig ansvaret for en fordyrelse, som i princippet er ubegrænset. Og derfor er der vel det at sige om det, at det samlet set er et beklageligt forløb, som burde have været håndteret anderledes.

[Om behov for tiltag for at sikre bedre økonomistyring - spm. 3]

Det tredje, I har spurgt mig om, er, om der skal ske tiltag for at sikre bedre økonomistyring med projekter på kulturområdet, og i bekræftende fald hvilke?

Som jeg sagde tidligere, så står det jo klart for alle, at økonomistyringen i det her projekt ikke har været god nok. Og derfor er der heller ingen tvivl om, at forløbet skal give anledning til at processer og retningslinjer skal ses efter i sømmene.

Jeg er helt sikker på, at forløbet giver anledning til, at Kulturministeriet fremover vil være langt mere opmærksom på de aftaler, som ministeriets institutioner indgår.

[Om behovet for biografen og om det er pengene værd – spm. 4]

Det fjerde, I har spurgt mig om, er, hvorfor vi skulle have en offentligt støttet biograf midt i København, hvor der alt andet lige er stort udbud af biografteater sammenlignet med resten af Danmark, og om jeg mener, at Filmtaget er omkostningerne værd?

Og det er sådan set et godt spørgsmål, om vi skal have det.

Jeg er ikke stor tilhænger af den idé, og det er der sådan set mange grunde til. Der er vel det at sige om det, at det er et projekt, som DFI selv har igangsat, og jeg kommer ikke til at gøre mig til talsmand for, at Filmtaget er den bedste måde at forvalte den opgave, som DFI har fået. For når man bruger flere penge på husleje, så har man i sagens natur færre penge at bruge på andre ting. Det ændrer ikke ved, at Filmtaget er en realitet, og jeg håber, at mange trods alt vil få glæde af det.

[Om ønsket om en samlet redegørelse – spm. 5]

Det femte, som I har spurgt mig om, er, om jeg vil fremlægge en samlet redegørelse for forløbet med opførelsen af Filmtaget og herunder svare på, hvornår jeg selv blev orienteret om udgifterne til projektet, og hvad der har været min reaktion?

Og ja. Jeg har oversendt en ny redegørelse fra DFI til Kulturudvalget og Finansudvalget inden samrådet i tillæg til den, som I, altså Kulturudvalget, fik i november 2023. Og jeg vil også oversende en mere uddybende redegørelse om økonomien senere, når den står klarere, end den gør i dag.

Og når der foreligger en afgørelse på voldgiftssagen eller et eventuelt forlig, afhængig af hvordan den ender, så vil det også være naturligt at orientere Folketinget om det.

I forhold til, hvornår jeg selv blev orienteret om udgifterne til projektet, så skete det kort tid efter min tiltræden som fungerende kulturminister.

Og så vidt jeg er orienteret, blev Jakob Engel-Schmidt første gang forelagt en sag om økonomien i projektet i forbindelse med et møde med DFI's direktør i marts 2023.

[Afrunding]

Når man ser på samlede forløb, så synes jeg selvfølgelig, at det er ærgerligt, at penge, som skulle gå til dansk film, skal til at betale af på et filmtag.

Og med det, tak for ordet, og så ser jeg frem til udvalgets spørgsmål.